

Szeged, 2010. április 15.

MTA Regionális Kutatások Központja

Nemzedékek találkozása

I. Regionális Tudományi Posztdoktori Konferencia

Dr. Csizmadia Zoltán

tudományos munkatárs

MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet

Az előadás felépítése

1. Tanulmányok, munkahelyek
2. Tudományos eredmények, kutatási területek, kompetenciák
3. Legfontosabb kutatási eredmények rövid bemutatása
4. Jövőbeni tervek

Felsőoktatás

1995-2000

Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológia Tanszék, **Szociológia** (MSc), 2000/07

1995-2002

Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Tanszék, **Történelem** szakos bölcsész (MSc), 2002/07

Doktori képzés

2001-2004

ELTE, Társadalomtudományi Kar, Budapest
Szociológia Doktori Iskola
PhD – **szociológia**, 2008/04

Disszertáció: *Együttműködés és újjítóképesség: az innováció regionális rendszerének kapcsolathálózati alapjai*

Kutatás

- **MTA Regionális Kutatások Központja
Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet, Győr**
- 2009-től tudományos munkatárs
2000-2009 tudományos segédmunkatárs
- regionális tudományhoz kapcsolódó alap és alkalmazott kutatás

Oktatás

- **Széchenyi István Egyetem, Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar,
Regionális Tudományi és Közpolitikai Tanszék, Győr**
- 2009-től egyetemi adjunktus (félállás)
2002-2009 óraadó

Kutatási projektek

- nemzetközi projekt/megbízás összesen 9
- hazai projekt/megbízás összesen 39

Publikációk

- megjelent közlemény összesen 46 (ebből 7 idegen nyelvű)

Előadások

- tudományos konferencia összesen 38 (ebből 5 idegen nyelvű)

Hivatkozások

- független hivatkozás összesen 101

Díjak

2009: **Akadémiai Ifjúsági Díj**, társadalomtudományi szekció

2009: Széchenyi István Egyetem **Publikációs Nívódíj**

2008: **Magyar Szociológiai Társaság** 2008. évi Erdei-díja

2006-2009: **MTA** fiatal kutatói továbbfoglalkoztatási ösztöndíj

2006: MTA– **Sasakawa Young Leaders Fellowship Fund** kutatási ösztöndíj

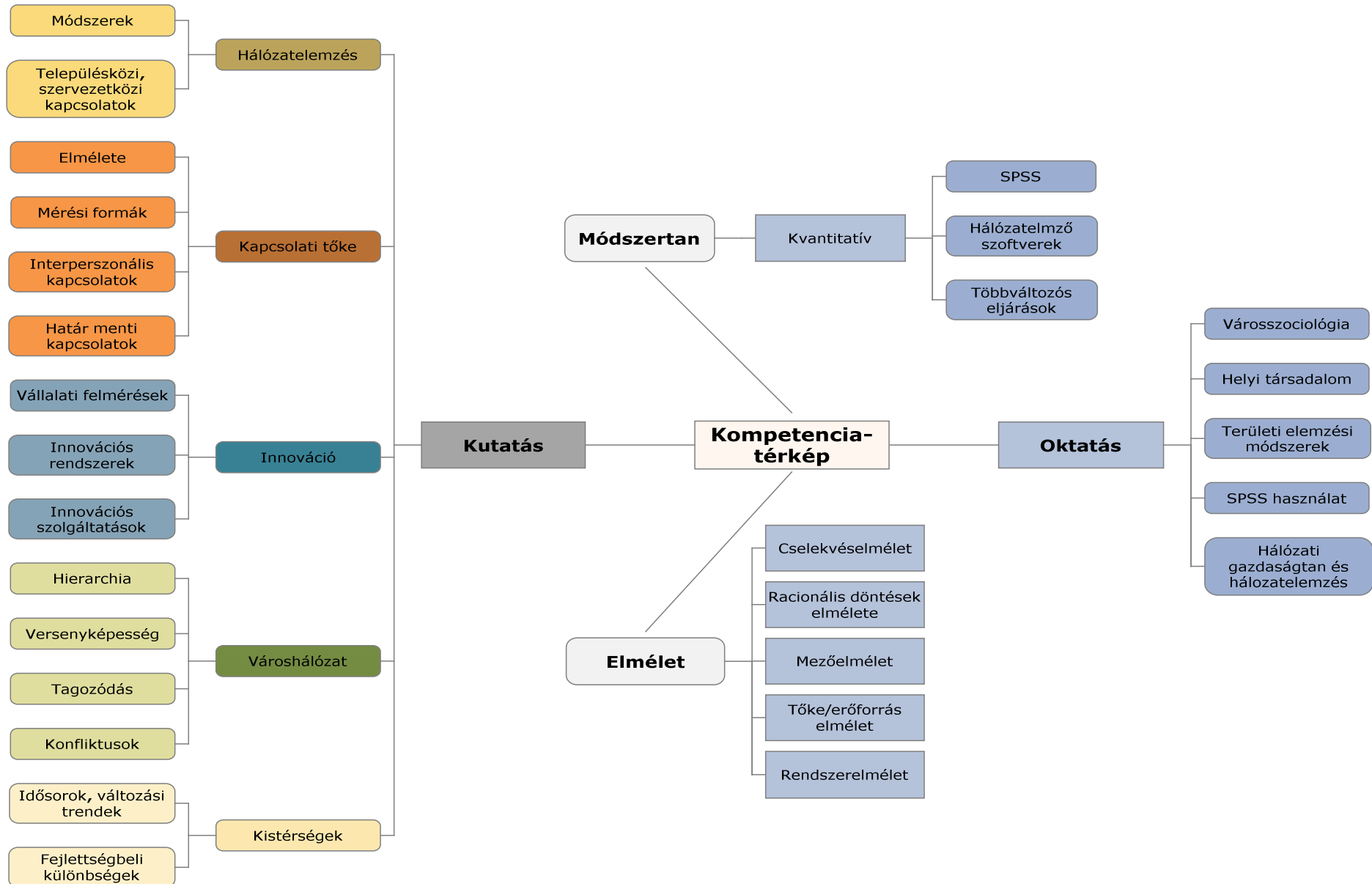
2002-2003: PhD tanulmányi ösztöndíj – Universitas - Győr Alapítvány

2001-2004: **MTA Fiatal Kutatói Ösztöndíj**

2001: **Országos Tudományos Diákkonferencia**, Piliscsaba. Szociálpszichológiai szekció I. helyezés

Kompetencia térkép

Szervezetközi kapcsolathálózatok I. fázis

2002-2004

1. Agglomerációs önkormányzati együttműködési hálózat (Győr)
2. Önkormányzati kapcsolathálózatok a Szigetközben
3. Ipari parkok kapcsolatrendszerei (országos)

Kapcsolattípusok

1. táblázat Az önkormányzati kapcsolatok mérése során használt kérdéssor

Kapcsolatok	(A) Intézményi jellegű együtt- működés	(B) Ismeretség: polgármesterek találkozása	(C) Információ csere	(D) Barátság	(E) Önkormányzat: hivatali kapcso- lattartás módjai	(F) Pénzügy kooperáció	(G) Segítségkérés más település irányából	(H) Segítségkérés mástól	(I) Elmélyítendő kapcsolatok	(J) Közös project
Települések										
1										
...										
...										
N										
Egyéb település	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)	(j)
1										
...										
...										
N										

Magyarázat:

(A) Intézményi: Van-e az önkormányzatának intézményi jellegű együttműködési kapcsolata más települések önkormányzatával? Szerződéses viszonyon alapuló kapcsolatra, társulásra gondolunk: (1) közigazgatás, (2) infrastruktúra (3) egészségügy, (4) oktatás, (5) művelődés, kultúra, (6) közlekedés. (A megfelelő számot írja be településenként.)

(B) Ismeretség: Hányszor szokott havonta személyesen találkozni a többi polgármesterrel? Ha nem ismeri valamelyiket személyesen, azt ki kell hagyni!

(C) Információ: Kivel szokta megbeszélni a település ügyeit, problémáit polgármester-társai közül? És milyen rendszeresen: (1) csak nagyon ritkán, (2) elvétve, (3) több-kevesebb rendszerességgel, (4) rendszeresen (Aki nem jön szóba a kérdés kapcsán, ott írjon 0-át).

(D) Barátság: Van-e olyan település, melynek polgármesterével Ön szerint baráti kapcsolatban áll (nem csak szakmai jellegű munkakapcsolatban állnak egymással).

(E) Önkormányzat: Melyik települések önkormányzati hivatalával állnak rendszeres munkakapcsolatba, és milyen kommunikációs eszközt használnak? (Csak azt az eszközt nevezze meg, amit rendszeresen igénybe vesznek! Rendszeresség kritériuma, legalább heti gyakoriságú kontaktus! Eszközök: (1) postai, (2) telefon, (3) fax, (4) e-mail, (5) személyes megbeszélés.

(F) Pénzügy: Van-e olyan település, mellyel üzleti, pénzügyi kapcsolatban állnak? Ha igen, akkor (1) szoros, (2) lazább a kapcsolat!

(G) Segítségkérés más település irányából: Előfordult-e az utóbbi egy évben, hogy valamelyik település (önkormányzati szinten) segítségért fordult volna Önökhöz? Ha igen, akkor röviden nevezze meg a kérés tárgyát is!

(H) Segítségkérés az önök részéről: Előfordult-e az utóbbi egy évben, hogy valamelyik településhez (önkormányzati szinten) segítségért fordultak volna Önök? Ha igen, akkor röviden nevezze meg a kérés tárgyát is!

(I) Elmélyítés: Megítélése szerint melyik településekkel lenne célszerű, vagy szükséges elmélyíteni a kapcsolatokat, ha a település és a térség fejlődését veszik figyelembe?

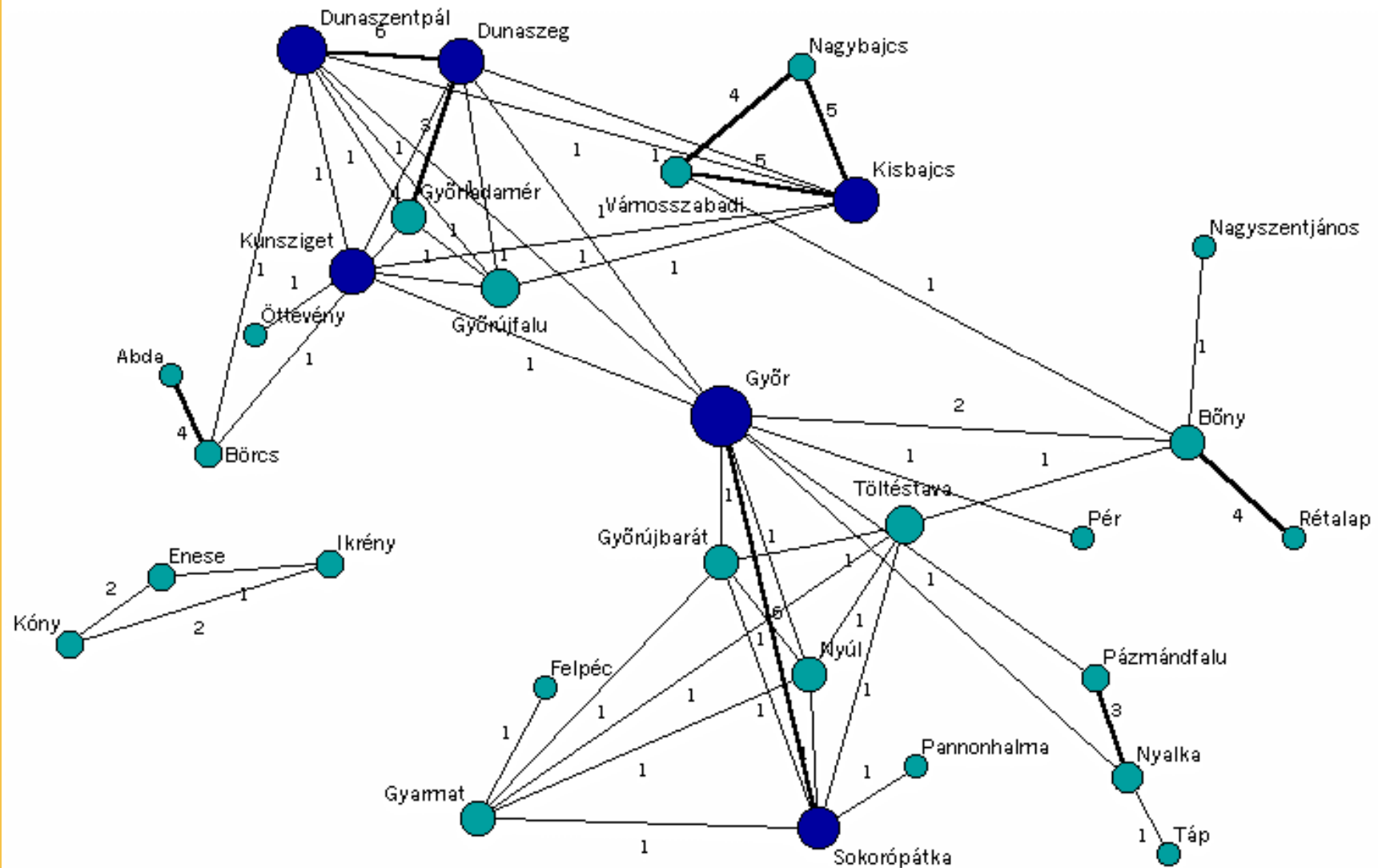
(J) Projekt: Melyik településsel vettek részt közösen valamilyen területfejlesztési programban, projektben 1996 óta?

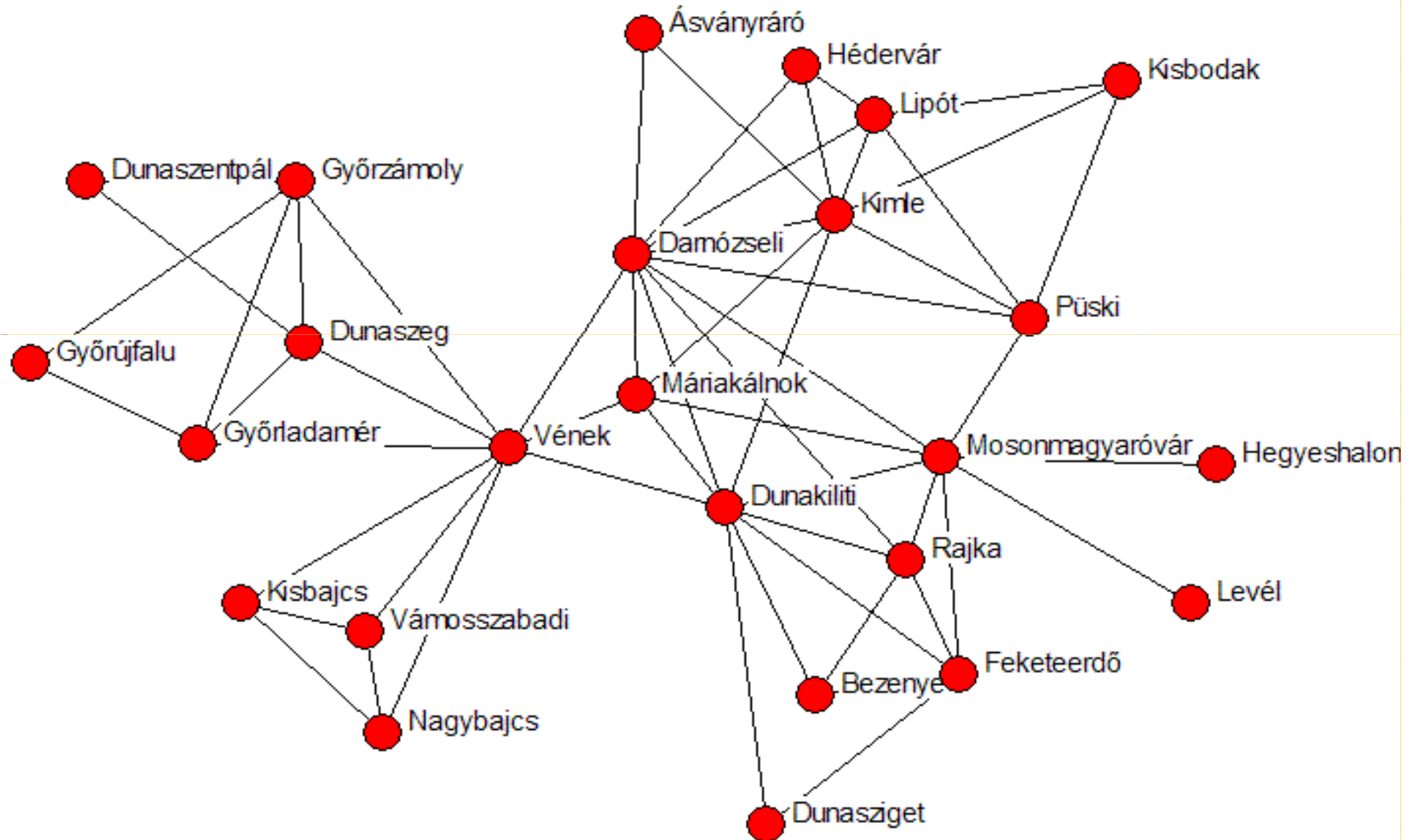
Önkormányzati együttműködési irányok- Győri agglomeráció, 2002

MTA Regionális Kutatások Központja

Intézményi, formális együttműködési kapcsolatok hálózata – Szigetköz, 2003

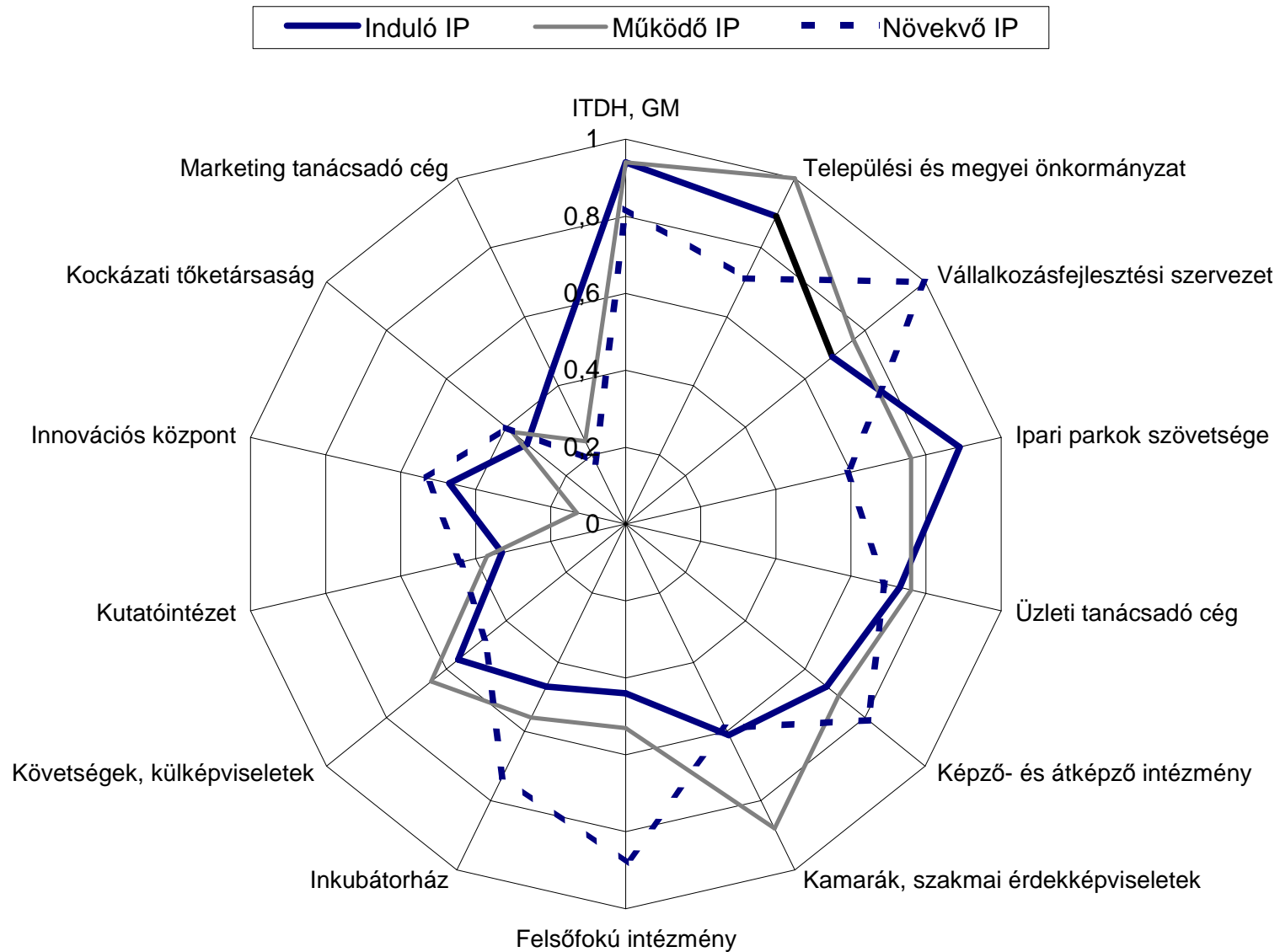

Szervezet-központú hálózatok: az ipari parkok térégi-intézményi kapcsolatrendszerének szerkezeti jellemzői, 2002 (Résztevő Grosz A)

Intézmények, szervezetek	Elemzés	A kapcsolat valószínűsége*
> 90% Területfejlesztési szervezet	51	,98
Szakhatóság	51	,96
Közmű szolgáltató	50	,96
Munkaügyi központ	49	,92
ITDH, GM	53	,91
Települési és megyei önkormányzat	53	,87
Vállalkozásfejlesztési szervezet	50	,82
Ipari parkok szövetsége	53	,75
Üzleti tanácsadó cég	49	,73
Képző- és átképző intézmény	49	,73
Kamarák, szakmai érdekképviselők	53	,70
Felsőfokú intézmény	51	,63
Inkubátorház	47	,57
Követségek, külképviseletek	53	,55
< 40% Kutatóintézet	48	,37
Innovációs központ	46	,37
Kockázati tőketársaság	47	,36
Marketing tanácsadó cég	53	,28

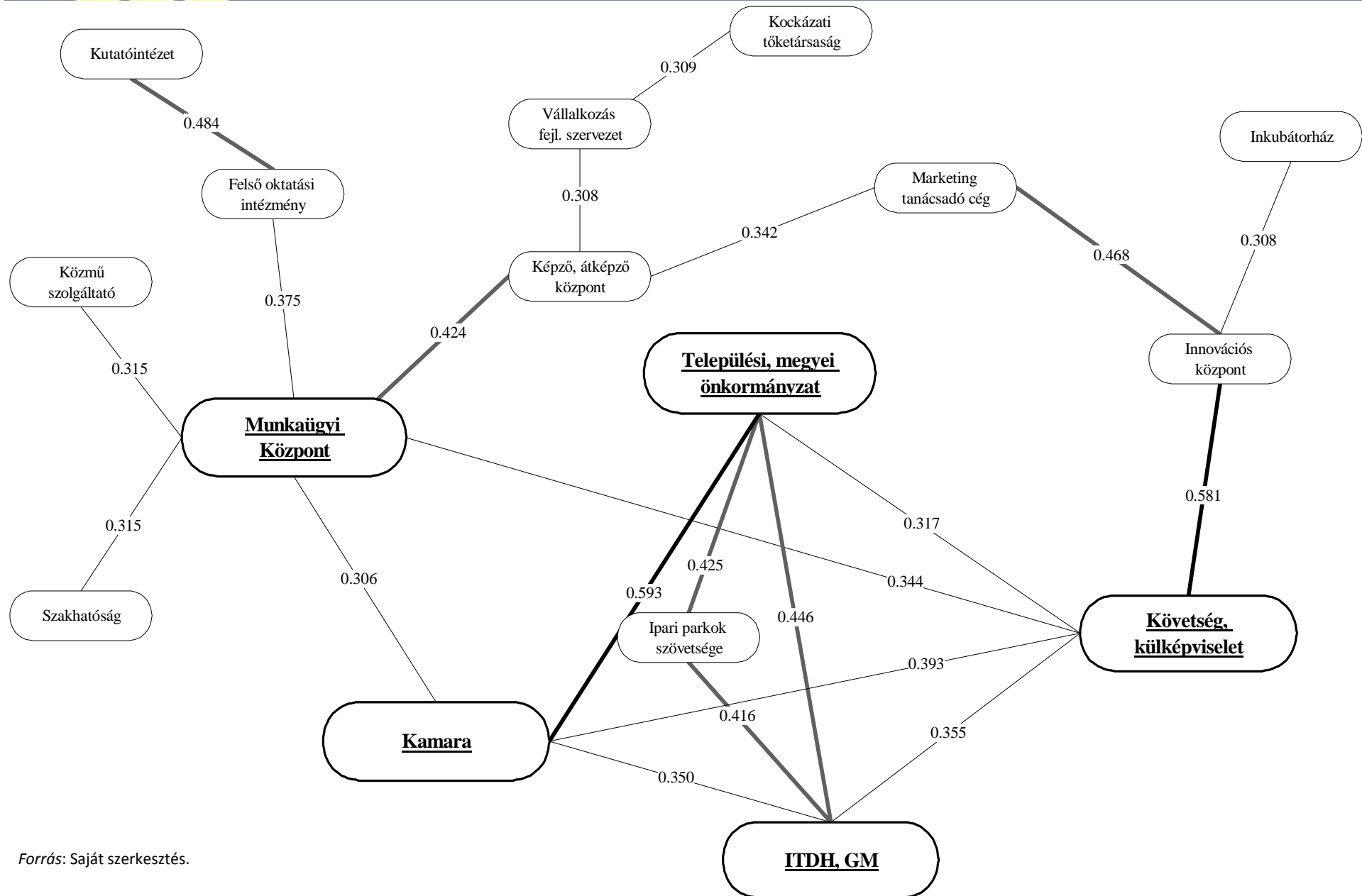

A térségi-intézményi kapcsolatok típusainak gyakorisági valószínűsége az ipari parkok fejlődési stádiumai mentén

Kapcsolattípusok közti korrelációs együtthatók

Forrás: Saját szerkesztés.

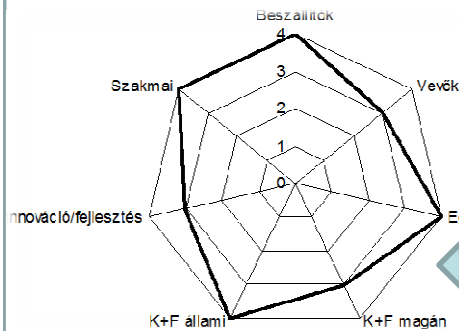
Regionális innovációs hálózatok, rendszerek

- 2005-től - RIÜ - (többlépcsős empirikus kutatások)
- Innováció, K+F, szervezetközi együttműködések, rendszerré szerveződés, regionális hálózatok
  - Társadalmi beágyazottság
  - Új kapcsolathálózati csoportosítási dimenzió
  - Tér/közelség hatása a kapcsolatokra, együttműködésekre
  - Regionális innovációs rendszer mint hálózat (formája, szerkezete, centrum-periféria, problémái és lehetséges fejlődési irányai)

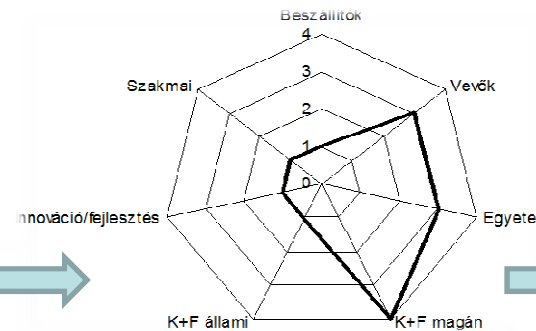
Az információs kapcsolatrendszer strukturális mintái – hálózati vállalati profilok

Pók – 6%

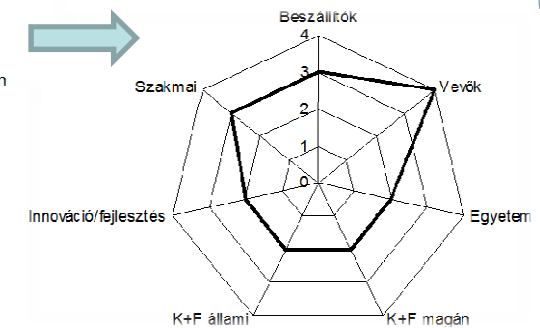
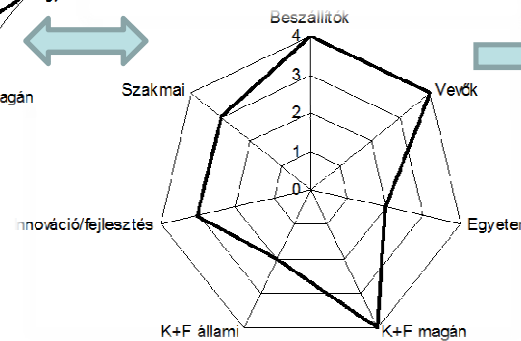
Vevőorientált fejlesztő – 4%

Integrátor – 5%

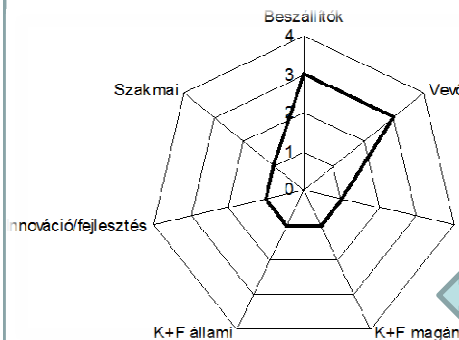
Nyitott termelő – 12%

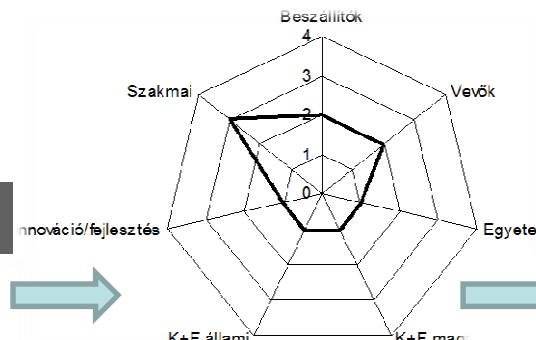
27%

Zárt termelő – 23%

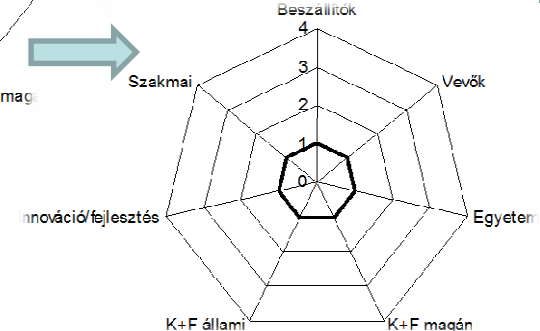
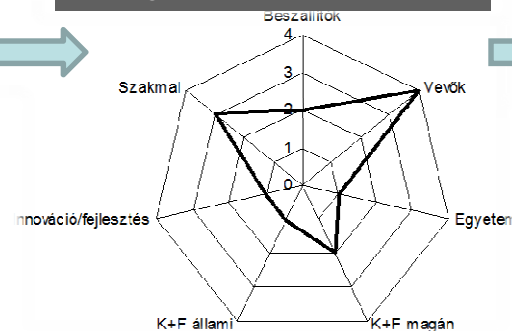
Szakmaorientált – 13%

Szolgáltató – 19%

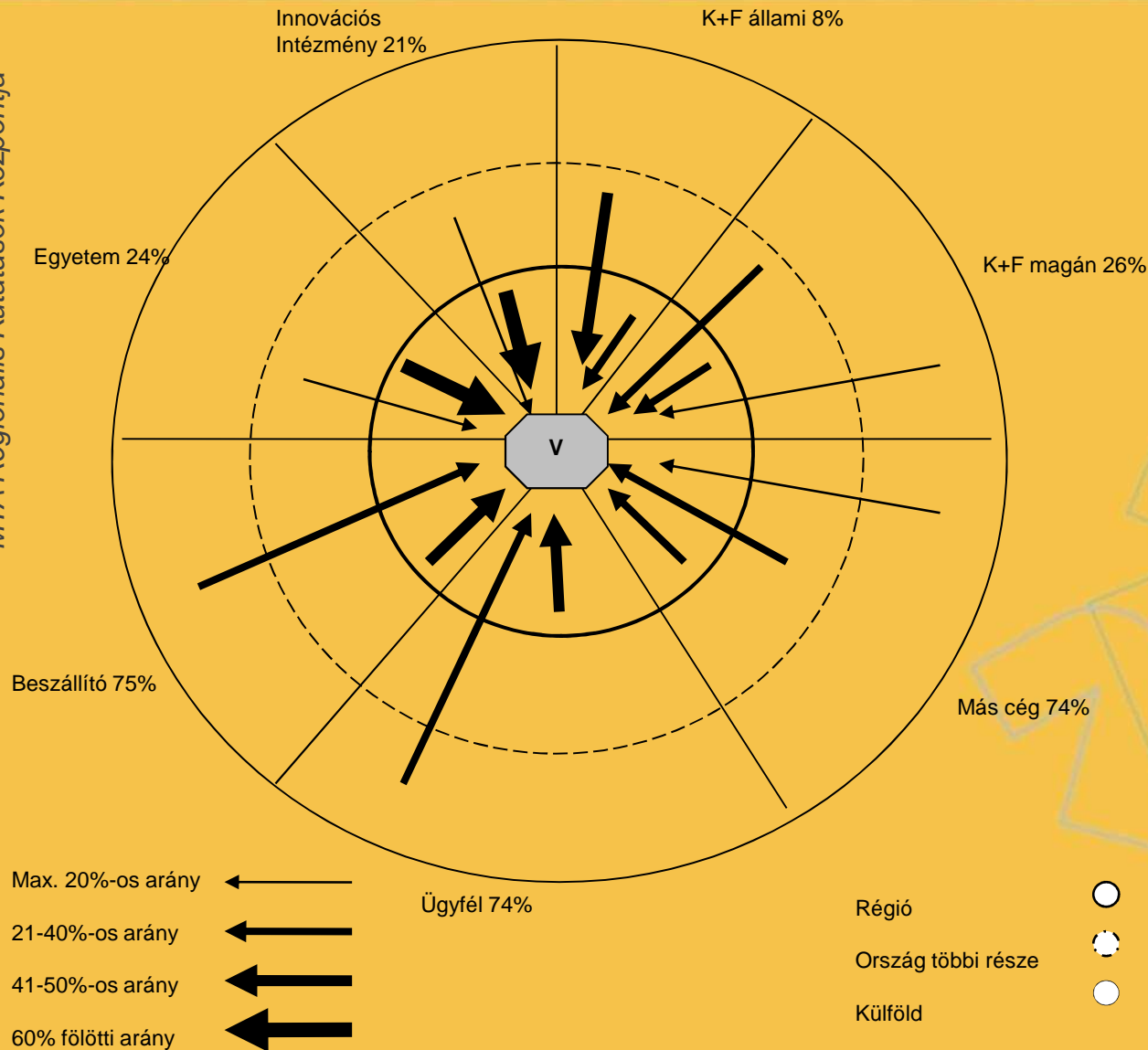
Sziget – 18%

A kapcsolatok térbelisége

MTA Regionális Kutatások Központja

Szervezetközi innovációs együttműködési irányok %

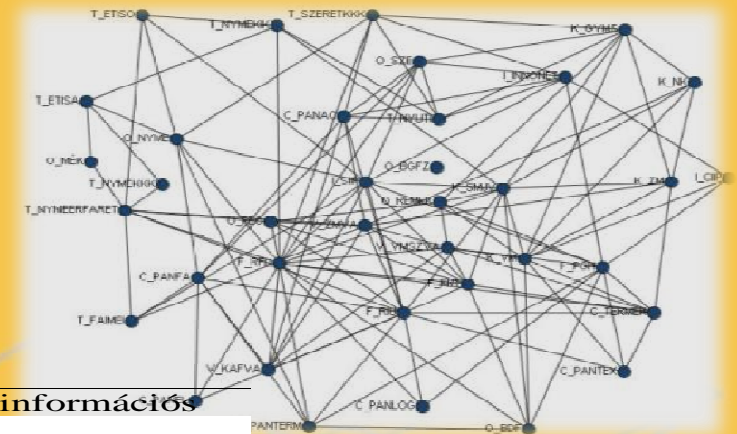
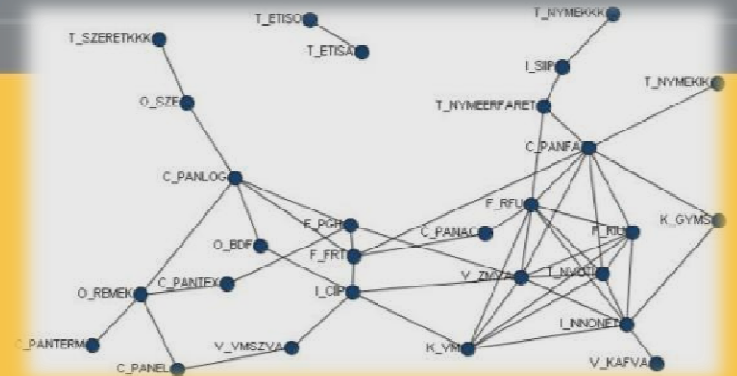
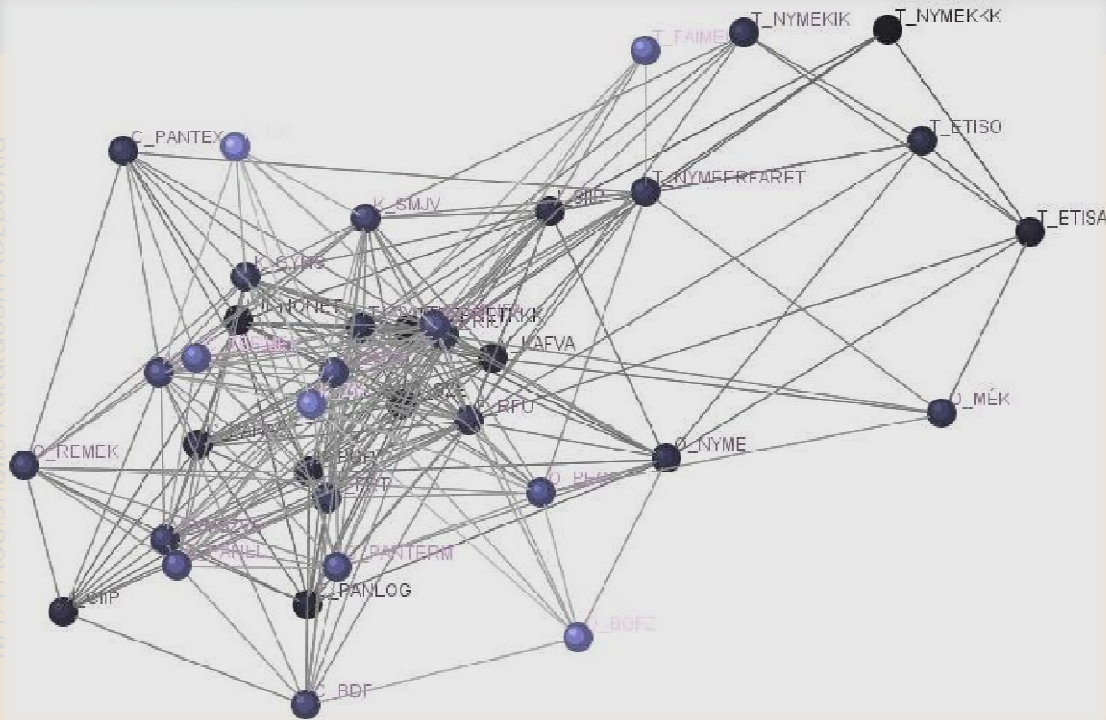
- A felszerelés, anyagok, alkatrészek vagy szoftverek beszállítói (B)	75
- Ügyfelek vagy vásárlók (Ü/V)	74
- Versenytársak vagy más vállalkozások az ágazaton belül	33
- Szakértők, magán K+F intézmények (MK)	26
- Egyetemek, főiskolák (E)	24
- Innovációs és technológiai központok, vállalkozásfejlesztési szervezetek (I)	21
- Állami kutatóintézetek (ÁK)	08
- Nem állt kapcsolatban egyetlen szervezettel sem 2003-2005 között	10

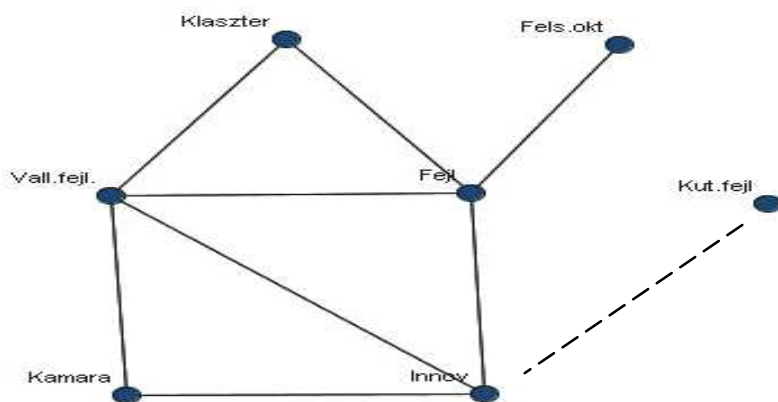

Regionális innovációs rendszer mint hálózat (2006-2007)

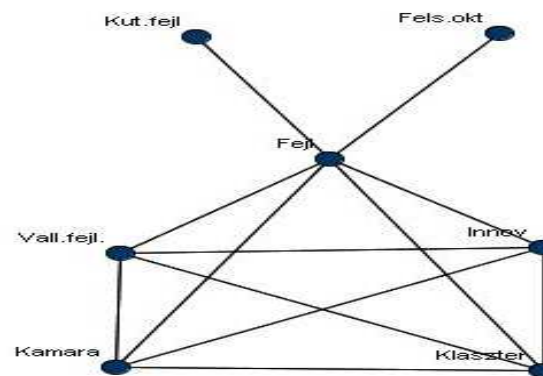
MTA Regionális Kutatások Központja

Összefonódás vagy projekt

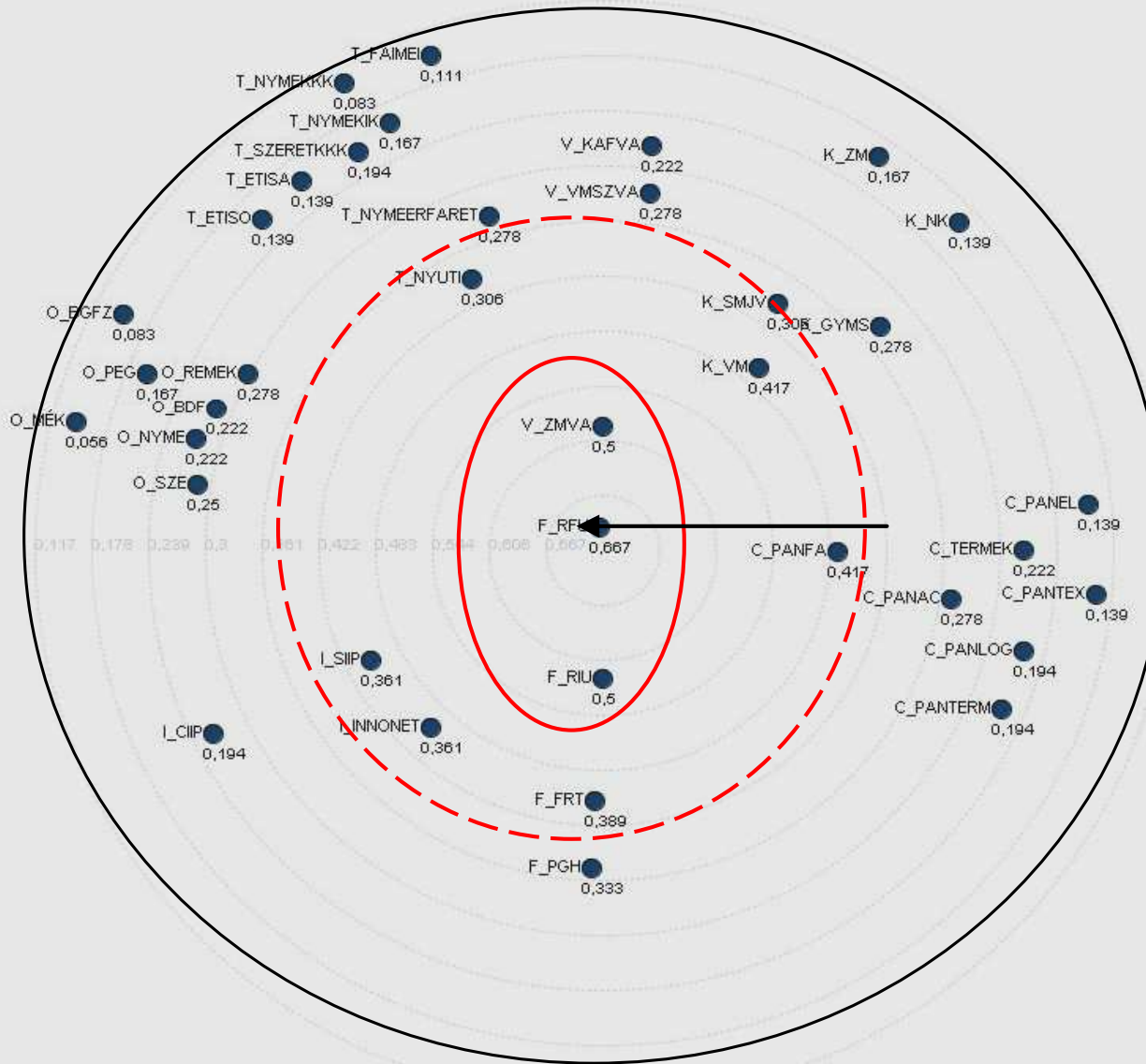
Szakmai-információs

A hálózat szerkezete – centrum és periféria

MTA Regionális Kutatások Központja

Fokszám-centralitás
(degree centrality) - DC

Hálózati centralizációs index
42,5%

Átlagos centralizációs index
0,254

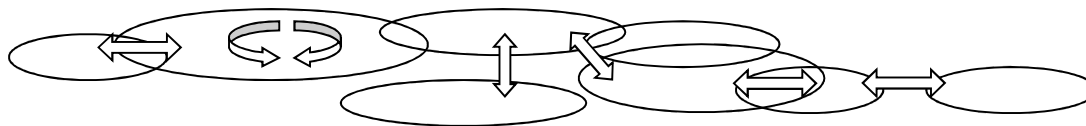
Szórás 0,13

Legkisebb 0,056

Legnagyobb 0,667

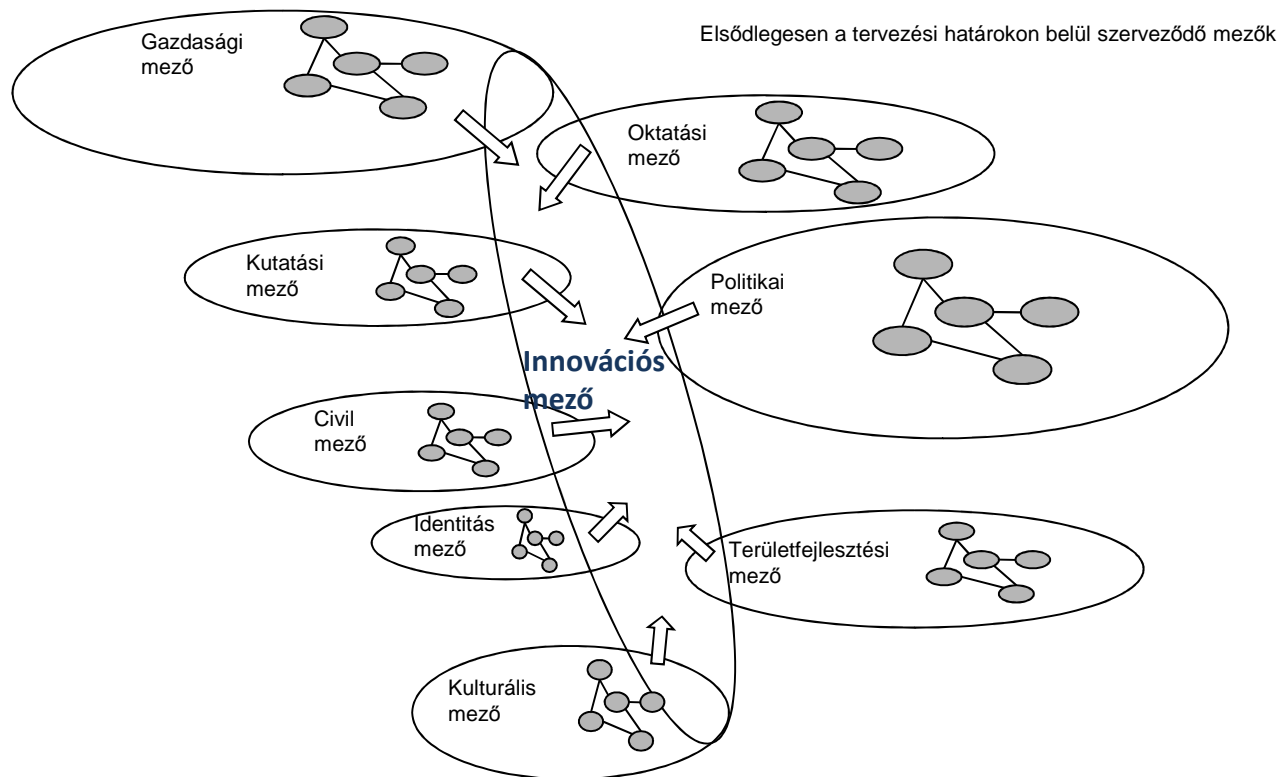
Új elméleti irányok

Nemzetközi és országos társadalmi, gazdasági és politikai mezők komplexuma (makrostruktúra)

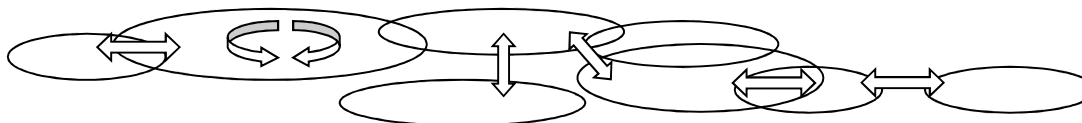
Régió - alkotóelem ↑ (mezostruktúra)

Tervezési határoktól könnyebben 'függetlenedő' mezők

Lokális tér, mint helyi, kistérségi, vagy agglomerációs társadalmi, gazdasági és politikai mezők komplexuma

- alkotóelem ↑ (mikrostruktúra)

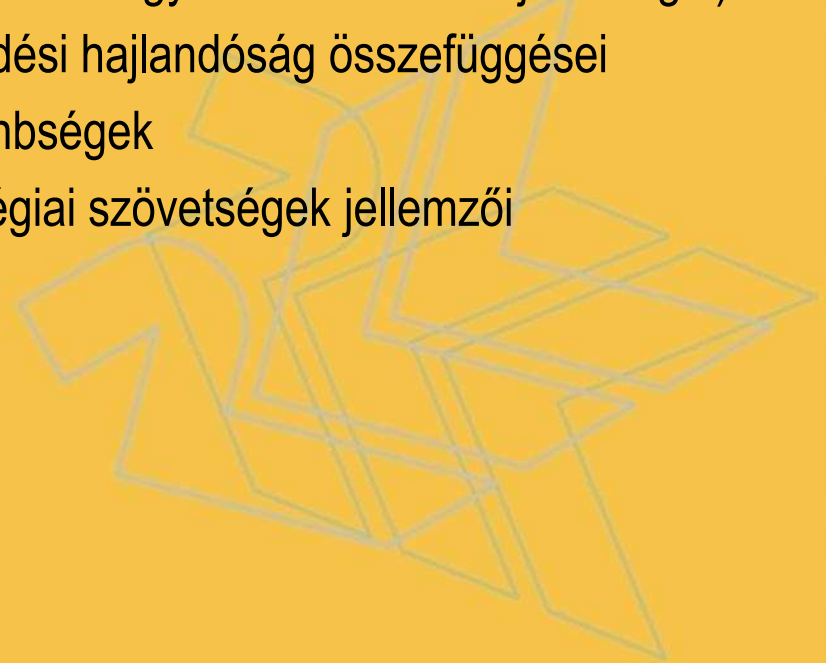

Vállalati innovációs tevékenység, hálózatosság, klaszteresedés (2010-2011)

NETINNOV – A kapcsolathálózatok innovációra gyakorolt hatása (NKTH)

- 2009-2011, résztvevő: Grosz A
- K+F és innovációs együttműködési kapcsolatok szakirodalmi feltárása
- országos kérdőíves vállalati felmérés (innovációs és K+F tevékenység és hatása, motiváló-akadályozó tényezők, szervezetközi együttműködések sajátosságai)
- innovációs kapacitás és az együttműködési hajlandóság összefüggései
- regionális és szektorális eltérések, különbségek
- klaszteresedés, hálózatosság és stratégiai szövetségek jellemzői

Források

- 2009 *Együttműködés és újtóképesség. - Kapcsolati hálózatok és innovációs rendszerek regionális sajátosságai.* Budapest: Napvilág Kiadó, 2009. 255.p. ISBN: 9789639697447
- 2008 Kapcsolathálózatok és társadalmi „tőkék”. A társadalmi viszonyok felértékelődése a szociológia legújabb szakaszában. (Social networks and social „capitals”) In (szerk.): *Modern szociológiai paradigmák.* Budapest: Napvilág Kiadó. 2008. 265–321. p.
- Együttműködés és újtóképesség: az innováció regionális rendszerének kapcsolathálózati alapjai. (Cooperation and innovation: the network properties of the regional innovation systems) *Szociológiai Szemle*, 2008/2. 22–57. p.
- 2003 Az önkormányzati társulások hálózati struktúrái (The Network Structures of Local Governments). In A helyi társadalom szociológiai dimenziói. (szerk.): Szretykó György. Pécs: Comenius Bt, 2003. 163–184. p.
- 2002 Grosz, András – Csizmadia, Zoltán: Szervezet központú hálózatok: az ipari parkok térségi-intézményi kapcsolat rendszerének és együttműködési aktivitásának szerkezeti jellemzői (Organisation-centred Networks: the Structural Properties of Industrial Parks’ Spatial-institutional Connections and their Co-operational Activities). – *Tér és Társadalom*, 16. 2002. 2. 53–80. p.
- Rechnitzer, János – Dőry, Tibor – Csizmadia, Zoltán: Az ipari parkok innovációs szolgáltatásait segítő intézmény- és informatikai rendszerek jellemzői (The Characteristics of the Organizational and Informational Systems of Industrial Parks which can Support Innovation Services). *Területi Statisztika* 5. (42.) évfolyam 4. Szám, 2002. 342–358. p.

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Csizmadia Zoltán

tudományos munkatárs

MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet

9022 Győr, Liszt F. u. 10. 9002 Győr, Pf: 420.

Tel.: +36 96 516-578 Fax: +36 96 516-579

e-mail: cszoltan@rkk.hu

web: <http://www.nyuti.rkk.hu>

